

18.Doküman

Joker Karakterler

Konu Etiketleri

wildcard , joker Karakter , globbing

Joker Karakterler (wildcards)

Bu kavram sizlere kesinlikle yabancı değil, daha önceki kısımlarda defaatle kullanmış ve **joker(wildcard) karakterlerinin** az da olsa işlevini görmüştük. Bu kısımda da bu konu hakkında bilgi sahibi olacağız.

joker (wildcard)

Linux kullanımında işimizi konsoldan yürüteceğimiz zaman bir komutun tek seferde birden fazla nesneyi etkilemesini yani kapsamasını isteyebiliriz. Örneğin bir dizindeki dosyaların tamamını silmek istiyoruz diyelim; bu iş için aşağıdaki gibi tüm dosya adlarını komut satırına yazmak çok zahmetli ve gereksiz olacaktır.

```
root@taylan:~# rm dosya dosya2 dosya3 dosya4 dosya5 dosya6 dosya7 dosya8 dosya9 dosya10
```

Yukarıdaki kullanımın yerine joker karakter(wildcard) desteğini kullanmak bizlere çok fazla avantaj sağlar. Ayrıca gördüğünüzde şaşırmayın, kimi kaynaklarda **joker karakterler(wildcards) "globbing"** olarak da adlandırılmaktadır.

Bahsi geçen joker karakterler ve kullanım alanları aşağıdaki gibidir;

***** : Anlamı ***** olan yere herhangi bir şey gelebileceğidir.

Örneğin "**dosya**" ismiyle başlayan tüm belgeleri tek seferde silmek için komutu **rm dosya*** şeklinde kullanabilirim.

```
root@taylan:~# ls
Desktop  dosya10  dosya4  dosya7  Downloads  Public
Documents dosya2    dosya5  dosya8  Music       Templates
dosya1   dosya3    dosya6  dosya9  Pictures    Videos
root@taylan:~# rm dosya*
root@taylan:~# ls
Desktop  Documents  Downloads  Music  Pictures  Public  Templates  Videos
root@taylan:~#
```

Ayrıca bu yıldız (asterix) ***** işaretinin farklı kullanım şekilleri de var. Farklı kullanımların açıklaması ile devam edelim.

Herhangi bir komutu, örneğin listeleme işlevinde olan **ls** komutunu **ls dosya*** şeklinde kullanırsak komut yıldız (asterix) ***** işaretinden önce yazmış olduğumuz "**dosya**" ismi ile başlayan tüm her şeyi kapsar.

```
root@taylan:~# ls
Desktop  dosya10  dosya4  dosya7  Downloads  Public
Documents dosya2    dosya5  dosya8  Music       Templates
dosya1   dosya3    dosya6  dosya9  Pictures    Videos
root@taylan:~# ls dosya*
dosya1  dosya2  dosya4  dosya6  dosya8
dosya10 dosya3  dosya5  dosya7  dosya9
root@taylan:~#
```

Aynı şekilde yıldız (asterix) ***** işaretinden sonra bir ifade belirtirsek de komut o ifade ile bitenleri kapsayacak şekilde çalışır.

```

root@taylan:~# ls
Desktop      dosya6      resim.jpg
Documents    dosya7      rss.py
dosya1       dosya8      sonuc.py
dosya10      dosya9      Templates
dosya2       dosya.txt   test.py
dosya2.txt   Downloads   Videos
dosya3       find.py     wall.gif
dosya3.txt   Music       wallpaper.png
dosya4       Pictures
dosya5       Public

root@taylan:~# ls *.py
find.py  rss.py  sonuc.py  test.py

root@taylan:~# ls *.png
wallpaper.png

root@taylan:~# ls *.jpg
resim.jpg

root@taylan:~# ls *.txt
dosya2.txt  dosya3.txt  dosya.txt

root@taylan:~#

```

? : Herhangi bir tek karakterle eşleşir.

Karakterin kullanımına örnek olarak. Diyelim ki dizin içerisinde hem "index_page" hem de "index-page" şeklinde birbirine yakın yazılışlara sahip iki dosyamız var. Yani başlangıç ve bitiş isimleri aynı ancak aradaki işaretler farklı. İşte böyle bir durumda hem `_` işaretini hem de `-` işaretini karşılayacak olan soru işareti `?` joker karakterini kullanabiliriz.

```

root@taylan:~# ls
Desktop      Pictures    index-page
Documents    Public      index_page
Downloads    Templates  secure
Music        Videos

root@taylan:~# ls index?page
index-page  index_page

```

Çıktılarda da görüldüğü gibi `?` karakteri dosya isimlerinin arasında yer alan `-` ve `_` işaretini de karşılayarak `ls -l index?page` şeklindeki komut ile çıktıya her ikisini de basmış oldu.

[] : ? karakterine benzer olmakla birlikte daha çok hedefe odaklı çalışır.

[] karakterinin kullanımı, iki köşeli parantez arasına ulaşmak istediğiniz hedefteki ayırt edici karakterli yazmak üzerinedir.

Örnek olması açısından "**dosya**" isimli belgelerden sadece sonunda **2,3,4** olanları kapsayacak bir komut olması için konsola **ls -l [234]** komutunu verdim.

```
root@taylan:~# ls
Desktop      dosya10  dosya4  dosya7  Downloads  Public
Documents    dosya2   dosya5  dosya8  Music       Templates
dosya1       dosya3   dosya6  dosya9  Pictures    Videos
root@taylan:~# ls -l dosya[234]
-rw-r--r-- 1 root root 0 0ca 15 07:50 dosya2
-rw-r--r-- 1 root root 0 0ca 15 07:50 dosya3
-rw-r--r-- 1 root root 0 0ca 15 07:50 dosya4
root@taylan:~#
```

Bir örnek daha verelim.

[Dd]osya[Aa]d1 şeklinde bir belirtme; **DosyaAd1**, **Dosyaad1**, **dosyaAd1**, **dosyaad1** şeklindeki bütün isimleri kapsayacaktır. Bu sayede ilgili dosyalar için tüm küçük büyük harf kombinasyonu kolaylıkla sağlanmış olur.

```
root@taylan:~# ls -l [Dd]osya[Aa]d1
DosyaAd1:
toplam 0

Dosyaad1:
toplam 0

dosyaAd1:
toplam 0

dosyaad1:
toplam 0
root@taylan:~#
```

Ayrıca kullanım şekillerine çok fazla örnek verilebilir ancak burada birkaç örnek daha vererek keşfi size bırakıyorum.

Not : Burada belirtilen **x y z** temsili değerleri ifade etmektedir !

[0-9] : 0'dan 9'a kadar olan rakamları kapsar.

```
root@taylan:~# ls dosya[0-9]
dosya1 dosya2 dosya3 dosya4 dosya5 dosya6 dosya7 dosya8 dosya9
root@taylan:~#
```

[x,y,z] : belirtilen değerlerle eşleşenleri basar.

```
root@taylan:~# ls dosya[1-2-3]
dosya1 dosya2 dosya3
root@taylan:~# ls dosya[1,2,3]
dosya1 dosya2 dosya3
root@taylan:~#
```

[x-z] : x ile z değerleri arasındaki karakterlerle eşleşir.

```
root@taylan:~# ls dosya[2-6]
dosya2 dosya3 dosya4 dosya5 dosya6
root@taylan:~#
```

[xyz] : belirtilen değerlerle eşleşenleri basar.

```
root@taylan:~# ls dosya[123]
dosya1 dosya2 dosya3
root@taylan:~# ls dosya[12345]
dosya1 dosya2 dosya3 dosya4 dosya5
root@taylan:~#
```

[!xyz] : Belirtilen karakterlerin dışındakileri diğer tüm karakterleri basar.

```
root@taylan:~# ls dosya[!12345]
dosya6 dosya7 dosya8 dosya9
root@taylan:~#
```

[!x-z] : Verilen x ile z değeri arasındaki değerler haricindeki karakterler basar.

```
root@taylan:~# ls dosya[!0-5]
dosya6 dosya7 dosya8 dosya9
root@taylan:~#
```

Temel ve en çok başvurulanan joker karakterler bu şekildedir. Sizler de joker karakterler sayesinde konsoldan çalışırken oldukça pratik şekilde işlemlerinizi yerine getirebilirsiniz. Konuyu daha iyi anlamak adına mutlaka ama mutlaka kendiniz de örnek denemeler yapın.

Alıştırmalar Hakkında

Yalnızca okumak yetmez, öğrendiğiniz bilgilerin kalıcı olabilmesi için bolca alıştırma yapmalısınız. Doküman içerisindeki bilgileri pekiştirmek için aşağıdaki alıştırmalar ile başlayabilirsiniz. Elbette burada yer alan alıştırma faaliyetleri dışında, konuyu öğrendiğinizi hisse de kadar kendiniz de bolca pratik yapmayı da ihmal etmeyin lütfen. Aksi halde öğrendiğiniz bilgiler kısa sürede unutulup gidecektir.

Bulunduđunuz dizinde yer alan tüm dosyaları **tek seferde hepsini kapsayacak şekilde** bir başka konuma taşıyın.

/etc dizini içerisindeki "**a**" ifadesi **ile başlayan tüm her şeyi** konsoldan listeleyin.

/etc dizini içerisindeki "**a**" ifadesi **ile biten tüm her şeyi** konsoldan listeleyin.

Masaüstü dizinine 1'den 10' a kadar "klasör" ismiyle başlayan dosya oluşturun(klasör1, klasör2,klasör3, klasör.. şeklinde) ve **bu klasörlerin ilk beşini konsola bastırın.**

Oluřturmuř olduğunuz klasörlerden **yalnızca 2. 3. ve 5. klasörleri konsola bastırın.**

Oluřturmuř olduğunuz klasörlerden **yalnızca 2 ile 7 arasındaki klasörleri konsola bastırın.**

Oluřturmuř olduğunuz klasörlerden **4 6 ve 8 haricindekileri konsola bastırın.**

Oluřturmuř olduğunuz klasörlerden **3 ila 7 arasında olanlar haricindekileri konsola bastırın.**

Geri Bildirimde Bulunun

Sizlere daha verimli bir kaynak sunabilmemiz için, uygulamada veya dokümantasyonlarda yer alan tüm hata ve eksiklerimizi bize bildirebilirsiniz.

Geri Bildirimde Bulunun